

DEBRECENI ÚJSÁG

Előfizetési ár helyeben és vidéken:
Egy hóra 100 korona. Negyedévre 280 korona.
Félévre 560 korona. Egész évre 1100 korona.
Megjelenik hétfő kivételével minden nap.

Felolós szerkesztő és laptulajdonos

THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Kossuth utca 3. szám alatt, I. emelet.
A Debreceni Első Takarékpénztár épületében.
Egy szám ára 5 korona.

A vasutassághoz!

Írta: Lengyel Zoltán.

Azért ragaszkodtam a debreceni III. kerület jelöltségéhez, mert az egységes párt megalakításával kapcsolatban megállapodást létesítettem a magyar vasutasság jövő parlamenti képviselőjére nézve is. Feltehetően kívántam azt, hogy a mult nemzetgyűlési Weisz Konrád—Hononnyai fője — szerintem nem megfelelő — rendszer helyett új, egységes, új vasutas, mint országos érdekeket teljesen kielégítő és az egységes párt céljaival párhuzamos képviselőket nyertjen a magyar vasutasság és olyan szervezkedés engedélyezése, mely egyúttal jelölet és szociális intézkedések létesítését és fejlesztését is lehetővé teszi. Ha ehhez a kormányelnök ur előzetes hozzájárulását meg nem nyertem volna, bizony mondom, azt hiszem, magam az új alakulásban aktív részem részt sem vettem volna.

Céljainkat és indokainkat részletesen kifejtettem.

Az első időben nemcsak megértésre találtam, de mindig hálásan fogok visszazongolni arra a tüntető szolidaritásra, amellyel a debreceni vasutasság a választási mozgalom első felében bennünket támogatott és a kezdés idején Tolnay Kornélal egyetemben lehetségessé tette, hogy az első nehézségekkel sikeresen megküzdhassunk.

Gyűléseinken elmondottam azt, hogy a kerületben a döntés szerintem a vasutasok és postások kezében van, kik hozzatartozóikkal egyetemben körülbelül 30 százalékat teszik ki a szavazóknak és így, ha együtt tartanak és erősen dolgoznak, a többséget feltétlenül meg kell csinálnunk.

Elmondtam azt is, hogy a debreceni esetleges győzelem csak kezdete egy országos akciónak és ebből kifejlődő országos munkának, amely hivatva van arra, hogy a magyar vasutasságot mai helyzetéből kiemelve a forradalom előtti társadalmi és politikai súlyát visszaszerezze a magyar közéletben. Leendő, az van, évtizedekre. Megértés hozzá nem hiányzik. A szükséges rendszerváltozást már az első megbeszélések során garantáltam és így nem hiányzott a sikerhez egyéb, mint hogy a vasutasság egységesen vegye kezébe önsorsának irántartását és vigye győzelemre kipróbált, régi, hűséges vezetőit és ezzel saját ügyét.

Midőn utólagosan is hálás köszönetemet kell kifejeznem mindazoknak, kik fáradságtalanul és bizalommal dolgoztak, sajnos kell megállapítanom azt, hogy bizony a titkos szavazás leple alatt nagyon sokan voltak olyanok, kik a vas-

utasok és postások saját ügyét cseiben hagyták. Hogy ez így van, az a szavazatok arányából kétségtelenül megállapítható, mivel összesen kevesebb szavazatot kaptunk a II. és III. kerületben, mint amennyit a vasutasok és postások szavazatai egymagukban kitesznek.

Az okát nem ismerem. Mi, a jelöltek erre rá nem szolgáltunk. — Ami kormányzati intézkedés időközben történt, az részben nem tőlünk származik, részben pedig a

esl érdekeiben történt. Közben megjelentek szocialista és ellenzéki részről cikkek, amelyeket sok példányban szét is osztottak. Lehet, hogy ezeknek volt meg a hatása. Pedig ezzel számolni kellett és én azt hittem, a vasutasság politikai érettségén és személyi ragaszkodásán hajótörést fognak szenvedni az afféle, nagyon is átlátszó kortesfogások.

Az eredmény azonban meg van. A vasutasság érdekeinek képviselő-

Visszatartották a lakásrendeletet.

Javítást eszközölnek rajta.

A reggeli hivatalos lapból hiányzik a lakásrendelet. Ennek oka, hogy a kormány az utolsó pillanatban nagy fontosságu változást eszközölt a rendeletheben.

A kereskedelmi miniszter javaslatára ugyanis *kihagyják a rendelethez azt a szakaszt, amely*

a háztulajdonos felmondásáról szól arra az esetre, ha a kereskedő nem fogadja el az újonnan megállapított üzlethelység hérért.

Kihagyják a rendelethez ezt a szakaszt azért, mert a házigazdának felmondási jogának nem szab kellő határt.

Kémszervezet Szegeden

Szeged, július 6.

A budapesti államrendőrség detektívjei nyomozásuk során kiderítették, hogy az egyik ugynevezett utóállam magyarországi kémszervezetének központja Szegeden van. Sikerült megállapítani ennek a kémszervezetnek itteni irányítóit is, akiket egy férfit és három nőt letartóztattak és Szegedről Budapestre szállítottak fel. A megtartott házkutatás meglepő eredménnyel járt, megtalálták a kémszervezet levelezéseit is. A letartóztatottak mind a négyen városszerte jól ismert egyéniségek.

Wolff Károlyt halállal fenyegették.

„El kell pusztulnia, hogy ne álljon utjában a zsidóságnak“.

Wolff Károlyt ellenségei naponta fenyegető levelekkel próbálják ijeszteni. A napokban egy magát halál szövetségnek nevező titkos társaság intézett levelet Wolff Károlyhoz. A levélről csak annyit lehet megállapítani, hogy a 72-es számú postahivatalban adták fel.

A levélben azt írják meg, hogy *ő el fogják pusztítani, miután ő a vezetője a keresztény küzdelemnek és el kell őt pusztítani, hogy ne álljon utjában a zsidóságnak. Wolff Károly adandó alkalommal ezt az eljárást szöve akarja tenni az indemnitás vita kapcsán.*

A fascisták elkergették a szocialista városi tanácsot.

Róma, jul. 6.

A Délolaszországban kitört zavargások megint nagyobb mérvet öltenek. Barretta városában a fascisták egy küldöttséget felszólították a polgármestert és a városi tanácsot, hogy azok a hivatalokat adják

és csak néhány napi interregnum után állt helyre a törvényes kormányzat.

St. Giovanniban a fascisták elkergették a szocialista városi tanácsot és saját híveikből nevezték ki a város vezetőszögét.

tére hivatott férfiak teljesen kibuktak. Az exponált vasutas kerületek: Dombóvár, Celldömölk, Monor, Cegléd, Miskolc, Debrecen, — egytől-egytig mind. — nem vasutas képviselőt választottak. Az utjak kimaradtak, a részük nem jöttek vissza.

Szervezkedésről, vasutas sajtóról szó sincs. A nyomorúság és az érzéketlenség a közlekedésügy terns az alkalmazottak dolgában azonban megvan. És néma gyermeknek szavát az anyja se érti. A vasut és a posta derék, hazafias és igazán támogatásra szoruló nagy személyzete szaladgálhat egyvénként, egyéni sérelmei orvoslása végett. Vagy megértik, vagy nem, de rendszeresen föl nem dolgozzák, el nem intézik, csupán azt, amit hivatalos uton úgy is elintézőnek.

Ellenzéki képviselők, szocialisták szívesen állanak velük szóba, hogy a kormánynak ezekkel is kell szemlélkedhessenek, igérnek mindent, biztatják azokat, kik hozzájuk fordulnak, de ezzel segítve mást. Ez nem a komoly segítve utja. Ez csak a további elégedetlenség szótársának módja és eszköze.

Nehézemre esik a dolgról beszélnem is. Husz esztendő, lelkes, fáradságos munkám és odaadó, önzetlen tevékenységem fonala szakadt meg és ennek eredményei omlottak össze egylőre.

A kétségbeesés eszközeihez folyamodni e miatt nem kívánunk. Búfogatni és igazolni nem szándékozunk. Lemondani a nagy célról nem természetünk.

Egylőre tehát várunk. És várhatunk is, mert a hiba nem mi bennünk rejlik. Mi eleget tettünk kötelességünknek, Isten és emberek előtt.

Ha azonban még egyszer bárhol és bármilyen alkalom lesz rá, hogy ezt a fennálló, lehetetlen helyzetet orvosoljuk, résen fogunk állani és újból meg fogjuk tenni kötelességünket.

Arra kérem a közlekedésügy debreceni alkalmazottait, a vasutasokat és postásokat, lássák be, hogy saját ügyükkel igen nagy hiba történt, igyekezzenek a tevélygő kártársakat fölvilágosítani, megtéríteni és szervezni, *igyekezzenek a szolidaritást nemcsak a kinevezettek között, de a munkásokkal szemben is megteremteti, igyekezzenek különösen a III. kerületben magukat az egységes állásfoglalás útján ismét döntő tényezővé tenni.*

Mert ha ez megvan, el kell következni a reparáció lehetőségére is.

Ami az általános választások laz napjaiban megtörtént, az csak nem szabad másodsor megismétlődnie.

Másod ízben ugyan kell.

Debrecen közgyeje.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése

A nyári szünet előtt Debrecen törvényhatósági bizottsága szombaton tartja utolsó közgyűlését, melynek tárgysorozatát a jog- és pénzügyi bizottság tegnap látta el javaslatokkal.

A bizottság Bethlen István gróf leiratára, hogy kormányát újra megalakította, javasolja a törvényhatóságnak, hogy intézzen feliratot a miniszterelnökhöz s jelentse ki, hogy a kormányt hazafias munkásságában támogatni fogja. Hasonló szellemű feliratot intéz a város Rakovszky István belügyminiszterhez is.

A jog- és pénzügyi bizottság felhívta a város tanácsát, hogy utasítsa a forgalmi adóhivatal vezetőjét, hogy az ott alkalmazott tisztviselők illetményeinek újabb szabályozására tegyen előterjesztést.

A bizottság javasolta a közgyűlésnek, hogy a magyar városok országos kongresszusának átiratát, mely szerint a városok az átmeneti segélyeket az állam helyett csak 1923 január 1-től legyenek kötelesek viselni, pártolja és feliratot intéz a nemzetgyűléshez, melyben kifejezi azon kérését, hogy a most tárgyalás alatt álló indemnitási javaslatban ilyen módosító szakaszt vegyen fel, illetve emeljen törvényerőre.

Mike János és társai haszonbér elengedési kérését a bizottság elutasítani javasolja.

A vakokat gyámolító országos egyesületnek azonnal 500 korona, évenként pedig 300 korona segélyt javasolnak megszatvazni.

Debrecen városa belép a Bethlen Gábor kör alapító tagjai sorába 2000 korona díjjal.

A zenetanárok korszerű fizetésének rendezését levették a napirendről.

Majd tárgyalta a bizottság a községi kötelekbe való felvétel díjának új szabályozásáról szóló javaslatot. A bizottság kimondta, hogy a felvételi díjakat a következőképpen emeli fel.

Magyar állampolgárság elnyerése reményében a községi kötelekbe való felvétele 5 ezertől 50,000 kor.

Négy évi nem Debrecenben való lakás esetén a felvételi díj 3000 koronától 30,000 koronáig terjed, négy évi itt lakás, de adó nem fizetés esetén a felvételi díj 2 ezertől 20 ezer koronáig terjed.

Négy évi itt lakás, adófizetés esetén 1 ezertől 10 ezer koronáig terjed a felvételi díj.

A bizottság az újonnan megállapított díjakat alkalmazásba vette és egy sereg felvételt kérő egyénre mintegy félmillió koronát rótt ki.

A bizottság végül javasolta, hogy a Piac utca 26-28. sz. bérházak alatt lévő pincét Márkus Jenőnek 15 évre adja ki bérbe a város. Az első 5 évre 20, a további 5-5 évre 25, illetve 30 ezer korona évi bért.

Kitűnő férfi fehéreművek Frank Edénél

A nemzetgyűlés fogja tárgyalni a lakásrendeletet.

Haller István indítványa.

A nemzetgyűlés mai ülése.

Huszár Károly elnök 10 óra 5 perckor nyitotta meg a mai ülést. Bemutatja Peidl Gyula lemondása folytán Kéthly Anna, Mayer Károly lemondása folytán Sütő József és Miakics Ferenc lemondása folytán Várnagy Dániel megbízó levelét. Jelenti, hogy a mezőturi kerületben megválasztott Rácz János képviselő mandátuma ellen panaszt adtak be, amelyet kiadnak a C osztálynak.

Az indemnitási vita.

Az első felszólaló Csizmadia Andor, aki egyetértésre hívja fel a nemzetgyűlés figyelmét. A kormányt kéri, hogy törölje el az öröklési adót és bocsássa a málmokat a szabadversenyre. Az ellátatlanok természetbeni ellátását változtassa át igazságos közéletmelzési adó kivételével pénzre.

Hasson a kormány oda, hogy a lakásrendeletet módosítsák olyanképpen, hogy a háztulajdonosok a saját házukban legalább 1-2 szobát tarthassanak fenn a saját részükre. Kívánja, hogy leptsenek életbe a házber-szerződéseket.

Kéri a kultuszminisztert, hogy nevezzen ki 8 általm tanítót képesítésük napján gazdasági szaktanítókká. A kormány iránt bizalmatlan van és így a felhatalmazási törvényjavaslatot megszavazza.

Propper szociálista: A munkásság szociáldemokrata alapon áll, anélkül azonban, hogy bárkinek is ártana, csupán a saját érdekeit képviseli. Azt mondják, hogy mi internacionálisták vagyunk. Ezt sohasem tagadta senki sem. En a klérust és a nagybirtokosokat nem revom meg azért mert internacionálisták.

Vass József népiéleti miniszter: Van magyar katolikus néppárt és van magyar katolikus egyház...

Propper (közbeszól): Van magyarországi szociáldemokrata párt, amelynek tagjai életükkel és vérükkel védték a frontokon a magyar hazát...

Vass: Tehát nem magyar, hanem magyarországi szociáldemokrata párt.

Propper: A magyar munkásság megtette kötelességét. A háború elvesztésében a munkásságnak semmi része nem volt, még kevésbé a szociáldemokrata pártnak. Viselni fogjuk a háború terheit, de a háború elvesztéséért a felelősséget viselni nem vagyunk hajlandók. A körülmények nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy nemcsak Budapesten, hanem a vidéken is felmentve érezzék magukat a rágalmak alól.

Közbeszólás: Ez nem igaz!

Pekár: Az ország végállomásain, amikor a katonák hazatértek, az ott lévő izgatott készítették elő a forradalmat.

Propper: Hogy kik voltak a forradalom előidézői, kik voltak a hibások, annak megállapítását bízzuk az utókorra. Kívánja, hogy a miniszterelnök a gyorsított eljárás óta letartóztatottak részére is amnesztiát eszközöljön ki.

Szünet után Propper indítványt terjeszt elő, amelyben kéri a nem-

zetgyűlést, tegye magáévá a miniszterelnöknek június 1-én mondott beszédében foglalt azt a megállapítást, hogy Magyarországnak mai szomorú helyzetében legelső sorban békére van szüksége.

Ezután a közszabadságok kérdésével foglalkozik, ennek folyamán Kószó István közbeszól: proletár szabadságot akar.

Propper: Nincs proletár szabadság, nincs polgári szabadság, csak szabadság van.

Barla Szabó: Miért nem mondta ezt 1919-ben elvtársainak.

Propper kijelenti, hogy a szabadságnak nem ellensége. Kéri, hogy a szociálistáknak adják meg az erkölcsi alapot arra, hogy belekapcsolódjanak a világpolitikába és akkor szívesen fognak tiltakozni az ország kifosztása és a békeszerződés igazságtalanságai ellen. Helyre kell állítani az egyesülési, gyülekezési és sajtószabadságot. Követeli az elbocsátott tisztviselők ügyében az elbocsátás körülményeinek megvizsgálását. Követeli továbbá az emigránsoknak a hazatérés lehetőségét. Itt azt mondja, hogy Magyarországnak sokkal inkább szüksége van Garami Ernőre, mint Garami Ernőnek Magyarországra. (nagy zaj, közbeküldések: Le vele!)

A kormányval szemben bizalmatlan a legtöbbször mértékben és az indemnitást nem szavazza meg.

Elnök napirendi javaslatot tesz, a legközelebbi ülés július 7-én, pénteken lenz. Tárgy: az indemnitás folytatódó tárgyalása és a jegyzőkönyv hitelesítése.

Haller István a napirendhez kérés és kap szót. A lapokban egymásután jelennek meg kommunikék a lakásrendelet tervezetről, mindezek a legnagyobb mértékben nyugtalanítják a kereskedő osztályokat s különösen a kifizetésből élő hivatalnokokat. A lakásrendelet kiszámíthatatlan drágaságot fog előidézni. Minthogy ez a kérdés az egész országban nyugtalanítást keltett, szükségesnek tartja annál napirendre tűzését. Tudvalevő, hogy a kormány az illetékes ténnyezőkkel nem tudott megegyezni. A kormány okosabban tenné, ha ezt a kérdést a nemzetgyűlésen tárgyalná. Kívánja ennek a sürgős napirendre tűzését.

Rakovszky Iván belügyminiszter kéri, hogy a Ház az elnöki napirendi javaslatát fogadja el, mint-hogy nem lát praktikus cált abban, hogy a lakáskérdést az indemnitás tárgyalása alkalmával tűzzék napirendre. Tudvalevő, hogy az indemnitás egyik szakaszának tárgyalásánál módjukban lesz a nemzetgyűlés tagjainak foglalkozni a lakáskérdéssel. Az elnök javaslatát ajánlja elfogadásra.

Rassay Károly remélve, hogy a kormány lehetővé teszi a lakásrendeletnek a nemzetgyűlésen való tárgyalás át ennek kibocsátása előtt, a belügyminiszter javaslatához hozzájárul.

Vázsonyi Vilmos elfogadja az elnök indítványát, de egyben kéri a

kormányt, hogy ezt a kérdést mielőbb hozza a nemzetgyűlés elé. Az elnök szavazásra bocsátja a javaslatot. A Ház az elnök napirendi javaslatát fogadja el szótöbbséggel. Az ülés fél 3 órakor ért véget.

A Molnár Egyesület küldöttsége a miniszterelnöknél.

Teljes szabadforgalmat kértek.

Budapest, július 6.

Ma délután fél 1 órakor a pesti vármegyei Molnár Egyesület 100 tagú küldöttsége kereste fel Bethlen István gróf miniszterelnököt Kálmán István nemzetgyűlési képviselő vezetésével. A küldöttség szóköcs dr. Matka Árpád a Molnár Egyesület elnöke a miniszterelnöktől a teljes szabadforgalmat való átmenetelt kérte. Amár óhajának adott kifejezést, hogy a kormány őket is ugyanolyan elbánásban részesítse, mint a többi iparosokat. A forgalmi adót ők is szívesen fizetik, ha azonban a kormány bizonyos védelmet ad a tisztességtelen konkurrenca ellen, ez esetben hajlandó a megállapított százalékon felüli mennyiségét közéletmelzési célokra átadni.

Bárczay Gábor társelnök szerint a 10 százalékos vám a molnárság jogos vámkérésese, tehát amikor ezt elveszik, a molnárság jogos kérésétől esik el.

A miniszterelnök válaszában hangsúlyozta, hogy mincsen abban a helyzetben, hogy a kérdéssel részletesen foglalkozzék, ez a reszort miniszterek feladata, akik gondoskodnak arról, hogy az állam és a molnárok érdekei egyaránt figyelembe vétessenek. Kéri a Molnár Egyesület vezetését, hogy ezt a kérdést a reszort miniszterekkel tárgyalják meg.

A küldöttség ezután Térfy közéletmelzési minisztert kereste meg.

Román politikus magyar beszéde.

Arad, július 6.

Goldisch László az erdélyi román nemzeti pártnak egyik legagilisabb vezetője politikai beszédet mondott, — még pedig magyarul. A szenáció jellegével bíró támadás, amely jelentőséget csak fokozza az, hogy az erdélyi magyarság előtt mondotta, a bukaresti parlamenti körökben kinos fel-tűnést keltett.

A világháború befejeztével Erdélyben előállott állapotot — Nagyrománia győzelme diktálta és Erdélyt nem a román hadsereg hódította meg. A román nemzeti párt soha össze nem foghat a román liberálistákkal, inkább kooperációra szólítja fel az erdélyi magyarságot, amelyhez a jelen pillanatban közelebb állónak képzeli magát.

Szülők figyelmébe. A német gyermek-otthonban a tandíj nem 2400 K, mint az sajtóhiba folytán tévesen közölve volt, hanem havi 100 K.

Előkészületben: A három testőr filmóriás Dumas Sándor regénye után

Az Apolló mozgó színház szenzációs filmje.

Sándor Mátyás.

A szezon legjobb és legkötelesebb film alkotása „Sándor Mátyás”, ez a szenzációsan nagyszerű kép, amelyen bennünket, magyarokat különösen érdeklő, tökéletes alkotás mostanában nem került filmre.

Budapesten most játszik páratlanul lázas érdeklődés mellett és holnap, szombaton, a debreceni Apollóban gyönyörködhet benne a közönség. Az a csodálatos benne, hogy francia színészek játszik le ezt a nagyszerű magyar tárgyú regényt s mindenkit meglep, hogy a hazáját szerető magyart milyen hűséggel rajzolja meg.

Ha valaha, úgy most megérdemli az Apolló, hogy mindenki hiessen oda és megnézzék ezt a képet, amelyben a legcsodálatosabb tökéletességgel adják elő a nagyszerű regényt. Gyönyörű a kép, gyönyörűek a felvételek, meglepőek a természeti szépségek benne és oly érdekes az egész regény, hogy percről-percre lekötő sőt mindig jobban fokozza az érdeklődést.

Hiszén állig van ember, aki nem olvasta Verne Gyulának ezt a csodálatos szép regényét, aki nem ámult el Verne fantáziáján és aki nem kíváncsi arra, hogyan kelnek létre a regény nagyszerű hősei és a csodálatos küzdés ezer változata, annyi hányatás és olyan sok és érdekes vidéken miképpen nyer tökéletes beállítást. A filmen életre kel minden, nemcsak a nagyszerű és igazán érdekes regény, hanem a szereplők lelke is, a legbelsőbb lelki titkuk, a szívük rezése, minden jóságuk, vagy gonoszságuk. — Színesebb fantáziával maga Verne sem rendelkezett, sem álmodhatta meg szebben, mint ahogy a filmen megvalósul. „Sándor Mátyás” a filmen hallatlanul érdekes, izgalmas, színes és gyönyörködtetően szép. Lélegzetviasszafojtva nézi és várja a kép minden részét a néző elvezeti Olaszországon, Franciaországon és Afrikán is keresztül.

Sándor Mátyást, a magyar főurat Romould Joubi, Torontál bárót Jean Toulout játsza csodálatos szépen és fölöttébb hatásosan.

Az Apolló már egyszer lehozta ezt a képet, de most, hogy szombaton újra bemutatja, sietve kell megragadni mindenkinek az alkalmat, mert gyönyörködtetőbb szórakozást, mint ezt a képet megnézni, nem szerezhet magának.

Szombaton és vasárnap a kép két részét harmadfél óras előadásokban mutatja be az Apolló mozgó színház, hétfőn kedden pedig a harmadik és a negyedik részt.

Ezt a képet, ezt a nagyszerű alkotást, ezt a minket magyarokat is annyira érdeklő szép filmet meg kell nézni mindenkinek, aki igaz gyönyörködést akar szerezni magának.

45 százalékos közüzemi pótlék Debrecenben.

Módosították a szabályrendeletet

Mint ismeretes Debrecen város törvényhatósági bizottsága a múlt évben szabályrendeletet alkotott a közüzemi pótlékról, melyet minden lakó fizetni tartozik a háztulajdonosnak a lakbérért illető százalékos megállapítás szerint. A szabályrendelet eredeti megalkotásában 53 százalékosan jelölte meg a közüzemi pótlékot, még pedig csatorna, vízvezeték, kéményseprés stb. címén.

A belügyminiszter az erről szóló szabályrendelet jóváhagyását attól tette függővé, hogy az egyes szakaszokat módosítson a város. Például igen homályosan volt kifejezve az, hogy ahol még mindig pecegődrök vannak, ugyanannyit tartozik-e a lakó fizetni, mint olyan házban ahol csatornázás van, továbbá vitás volt, hogy a kapubejáratok villannyal, vagy petróleummal való világítása ese-

tén mennyi legyen az erre eső pótlék. Ezenkívül más feltételekhez kötötte a miniszter a szabályrendelet jóváhagyását.

A város jog- és pénzügyi bizottsága tegnap délután foglalkozott a szabályrendelet módosításával és pótolta azokat a kivánásokat, melyeket a belügyminiszter elő írt.

A szabályrendeletben megjelölt százalékos arányt a bizottság egy százalékkal felemelte, ami azt jelenti, hogy az 53 percents közüzemi pótlék helyett 54 százalékos kell a lakóknak fizetni.

A szombati közgyűlés a szabályrendeletet elfogadja s a tanács kérni fogja a miniszteriumtól, hogy a szabályrendeletet lehetőleg augusztus hó elsejéig hagyja jóvá, mely esetben már a lakbérnegyedkor a közüzemi pótlékok fizethetők lesznek.

Színház.

Pénteken: Az ezred apja.
Szombaton: Az aranykakas.
Vasárnap d. u. Az ezred apja.
Vasárnap este: Az aranykakas.
Hétfőn: Az ezüst pilla.

Kettős vendégjáték. A jövő héten érdekes vendégszereplés lesz a Csokonai színházban. A Neháns virág operettben fellép Orbán Ibi, a szegedi színház szubrettje és Győző Alfréd, ugyancsak a szegedi színház tagja. A kettős vendégszereplést szerdára tűzte ki a színház igazgatósága.

A Csokonai színház estéről estére a legkellémesebb szórakozást nyújtja Vendrey Ferenc vendégjátékaival. — Ma, pénteken utoljára kerül színpadra az ezred apja, melyben eddig a közönség oly jól mulatott Kardoss Géza, Heltay, Szigeti, Kálmán Manó alakításán, hogy az egész előadás alatt nem szűnt meg a jóízű kacagás. Jegyri már a szombati Aranykakas előadására is ajánatos gondoskodni.

Az Apolló mozgó színházban július és augusztus hónapok során csupán szombaton és vasárnap lesznek válogatott műsorral előadások. A hét többi napján szünetet tart a színház. Holnap, szombaton állandó siker mellett előadott „Sándor Mátyás” — rendkívül hatásos film kerül bemutatásra.

Levegő banditái, amerikai kalandor dráma kerül bemutatásra a Meteor mozgóban vasárnap.

Dürer Varázs-színháza. Szombaton és vasárnap a modern büvészet legkiválóbb mestere Professor Dürer tartja csodás előadását az Arany-Színházban (Bika-épület). Nem holmi kóklerségről van szó, mert a mester világvárosi színpadokon aratott nagy sikereket, úgy, hogy produktiói mindig telt házakat vonzottak. Dürer teljes elszerezésével, dekorációval, gépezettel, műszerekkel jön Debrecenbe. Mutatványai mind szenzációk. Műsorából különösen kiemelendő: A rejtélyes légvándorlás, Hydra, a vízben uszó élő emberi fej, A boszorkány kacsák, Párltól Budapestig. Az ár-

nyak birodalmában, Myszükum, Abrándok és családok világa. A kromoni hegedű, amely a levegőben magától játszik stb. Szombaton és vasárnap az esti előadások 20-tól 60 koronáig 9 órákor. Vasárnap délután 5 és 7 órákor 15 koronától 50-ig. Jegyek a mai naptól kezdve d. e. 10 órától 1-ig és d. u. 4-től 6-ig előre válthatók. Minthogy erre a képrázatos és csodás előadásra mindenki kíváncsi lesz, tanácsos a jegyeket előre megvásárolni.

Sándor Mátyás Jules Verne világhírű magyar tárgyú regénye, egy magyar szabadsághős története, francia művészek mesteri játékával előadva, eredeti párisi Gaumont film. Első és második rész egy előadásban mutatja be az Apolló szombat és vasárnap. Másfelőrs előadások.

Madame Blanche ma utoljára a Víg-színház mozgóban. Francesca Bertini magas művészete teszi még nagyobb a hatásait és esőrangú műsorozat. Kísérő képül Szemesnek áll a világ két felvonásos burleszk körül színpad Előadások 7 és 9 órákor. Kedvezményes érvényben.

Megérkezett és májól fogva 3 napig látható **John Bull** gólyaláb. Világszenzáció, óriási attrakció, élethalál-hajszó, halálugrás robogó vonatokra, autókra, boxmérkőzés, trükkök a levegőben, földön, föld alatt, vízben, izgalmas sorozata száguldó iramban, cirkusz előadások. Urania 7 és 9-től. Utalvány érvényes.

Párisi botrány és ha egy férfi igazán szeret 2 amerikai sláger egy előadásban szombaton és vasárnap a Víg-színház mozgóban.

Sport.

A vasutasok 20 éves jubileuma.

Napról-napra hatalmasabb arányokban bontakozik ki a vasutasok 20 éves jubileuma ünnepségének programja. Már készen állva várja a pályát a holnap és holnaputáni napot hogy megviljjon az érdeklődők hatalmas tábora előtt és megmutassa a debreceni vasutasoknak azt a munkáját, amelyet 20 éven keresztül a

sportart, a magyar nemzeti ideálokért, az ifjúság testi lelki neveléséért a mai napig vezetett

A jubileumi ünnepség egyúttal a jövő fejlődésének irányát és útját is meg fogja szabni, már csak azért is, mert ma a sportnak sokkal fontosabb és sokkal nagyobb hivatása van, mint a múltban volt, mert a sport az ifjúság testi nevelésének egyik sarkköve a jövő nagy Magyarország vissza-szerzésének. A derék vasutasok minden munkája, amely ehhez a jubileumi ünnepséghez fűződik, ennek a gondolatnak a fontosságától van áthatva s az a szent cél labeg előttük a jövőre nézve, hogy olyan derék munkás ifjúságot neveljenek a jövő Magyarország számára, amely képes lesz a mai Csonka-Magyarország ideiglenes határait letörni és a Kárpátoktól le az Adriáig vissza szerezni Magyarország ősi határait.

A jubileumi ünnepség minden egyes száma egy maga is kiemelkedik a hétköznapiasság és a megszokott ünnepségek programjai közül. A jubileumi bizottság minden igyekezetét oda irányítja, hogy ez alkalommal olyan nyújtsa Debrecen társadalmának, amely hivatva legyen hirdetni a Debrecni Vasutas Sport Clubban levő hatalmas erkölcsi erőt és megmutatni azt, hogy a derék vasutasok olyan munkát végeznek az újjáépítendő Magyarország érdekében, amely a legzsélesebb és a legnagyobb foku támogatást is megérdemli.

Mi lapunk hasábjairól külön is felhívjuk Debrecen társadalmát, hogy a vasutasok ezt nagyszabású jubileumi ünnepségét, amelynek programját már a múlt számunkban is ismertettük, minden erejükkel támogassák mert a támogatást megérdemlik ők mert a közönség támogatása fogja őket munkájukban segíteni s ezen támogatása mellett lesznek képesek ők a jövőre Nagy-Magyarországot ismét megteremtetni.

A DVSC jubileumi birkozóverseny indulói: Légsúly: Neuberger, Bucsek Molnár Török SE., Szabó, Sturm Szombathelyi Haladás, Schrankó Szolnoki Máv., Szuhács, Schmidt, Friedmann, Szabó és Barucha NyTVE., Kálló DTE, Győri, Kendzsel DMTE, Markovics, Nagy J., Mészáros, Nagy L. DVSC. Pehelysúly: Jednik, Mezői Török SE., Aron MTK, Herdicska testvérek Szombathely, Kiss B. Katz és Mayer NyTVE. Könyvsúly: Gombács, Neuberger Török SE., Zólyomi MTK, Verebélyi Szolnoki Máv., Kiss K., Toldi, Varga, Fazekas Nyiregyszázi TVE, Kiss M., Erdel, Peskó, Sarkadi DMTE, Komza, Csomós Nagy M. OVSE. Kisközépsúly: Meister, Koprek, Porpeska Török SE., Harman MTK, Szalkai, Nagy Gy. és dr. Szilágyi NyTVE, Kepecs DTE, Tiba DMTE, Valkovics, Faulvetter, Zih, Lakatos DVSC. Nagyközsúly: Szántó MTK, Málczsa NyTVE, Tamásy DVSC. A nevezésekből ítélve az ország több kiváló versenyzője vesz részt. Növeli a verseny érdekességét a helyi és a kerület versenyzőinek indulása.

A Kornis Zsigmond és Márton aradi cég

magyarországi központi irodája
Békéscsabáról

Értesíti a tüzifa-, műfa-, faszénkereskedőket, hogy a Debreceni vonatra gravitáló tüzifa stb. importot felvette

és e célból Debrecenben kirendeltséget állít fel.
Ideiglenes iroda: József királyi herceg-utca 19. szám, Halmosnál. Telefon 5-37.

Magyarországi központi iroda:
Békéscsaba, hova mindennemű megkeresés intézendő.
Sürgőnycim: Kornholz Békéscsaba. Telefon: Békéscsaba 204.

ÓCSKA
vasat, rozet és mindennemű fémet legmagasabb árért veszek. — Kovácsoknak használható becserelek. Nagyobb tételek elszállítók. STEINER, Eötvös-u. 110.

SZIREK ANDRAS
elsőrendű uri- és egyenruha szabása angolgyapjuszövetek iskolai és egyenruházati sapkakraktára
Szent Anna-utca 1. szám
Telefon szám 509.

Ezer literes vas-viztartály
fagyás ellen crös deszka burkolattal
eladó.
Cím a kiadónál.

SOVÁNYSÁG,
vérszegénység, idegesség ellen és gyomorbetegségeknek nélkülözhetetlen a régi, kipróbált
Dr. HARTLEY WILLIAM tanár amerikai erőtápora! Rövid használat után lényeges testsúlygyarapodás! Számos elismerő levél. Egy doboz ára: 50 K. Vidékre postán utánvétellel legkevesebb 2 doboz 115 K.
Főraktár: BALÁZS J. KÁROLY
Budapest, VII., Damjanich-u. 36. szám. Kapható még: Török gyógytár, VI., Király-u. 12., Thalmyer és Seitz, V. Zrínyi utca 3. szám alatt.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések egyszeri beiktatása 10 szóig 15 K, minden további szó 1 K 50 f. Vasárnap és ünnepi számok részére feladott apróhirdetés díja 10 szóig 20 K, minden további szó 2 K.

Vásárlók figyelmébe!
Zeherautók, pótkocsik és autóbuszok
Róka és Jársa Automobil r.-t.
Zeherautótelepe, Budapest, V., Csanádi-utca 3. Telefon 46-01.
Zeherautók és autóbuszok megtekinthetőek az autómobilkiállításon.

Kisebb Kereslet
Kisebb családi ház közel a főtérhez megvételre kerestetik. Cím a kiadónál.

Kir. ügyészség Debrecenben.
1921 B. 4236.

Határozat.
„A debreceni kir. törvényszék, mint uzsorabíróóság Klein Géza pékmestert azért, mert Debrecenben 1921 június 14-én a megengedettnél kisebb súlyú péksüteményeket drágán árusított. 1 havi fogházra és 5000 korona pénzbüntetésre ítélte.
Debrecen, 1922 július 4-én.
Balogh, s. k. kir. ügyész.
A kiadmány hitelül: Szabó, kiadó.”

Geréb József
koelgyártó mester, — megrendeléseket elvégző, kész munka kapható Virág utca 12. Debrecen. 347

Magános
helybéli szerezni intelligens nő kevés butorral lakótársnőnek — ajánlkozik. Könnyebb házi teendőkben, némi varrásban segédkezhets. Értekezhetni Doró Ferencné, Varga, utca. 12. szám. 115

Méz
olajos magvakat, olajat, kölest és mindennemű gazdasági terményeket legelőnyösebben vásárol minden mennyiségben — Goldstein Nándor, Arany János u. 25. Telefon 10-07. 360

Felvételi
különböző, utó és pótkocsik különösen előkészítők. Nyil utca 134. 232

Écserelem
egy nagy szoba, konyha, két kisebb, Szappanos u. 16. Ugyanott 1 szifon, egy komót eladó. 410

Eötvös utcában
levő 1 szoba, konyha, fűskamrából álló lakásomat elcserelem hasonlóval Király utca közelében. Cím a kiadónál. 405

Elcserelem
egy utcai szoba, konyha lakásomat Homok kert közelében, hol disznótartás megengedve, Papsirta utca 12. 389

Elcserelem
egy szép nagy szobás, konyhás lakásomat — egy szoba, konyhással Budai Ezsaiás utca 12. 388

Varró
és szabászati tanfolyamra beiratás hétfőig egész nap, azután reggel 8-kor este fél 8-kor. Készítők mindenféle nő ruhát uri házaknál és lakásokban is. Miklós utca 43. sz. 416

Elcserelem
háztulajdonos belegy. zésével Késes utcáról két szobás, konyhás — speiz, mosókonyhás, padlások lakásomat hasonlóval Cím a kiadónál. 11085

Lucerna
olajszámla kapható Tócsókert Margit u. 8. sz. 326

Kereslet
Aranyat, ezüstöt, briliánsat, zalogcédulákat vesz. Meghívásra házhoz is elmegy: Steiner Mihály, Hatvan u. 2. sz., udvarban, I. em. 5-6 szobás modern ház verandával és teljes komforttal a Tisza palota közelében megvételre kerestetik. Értekezni Szepességi utca 28. 270

Napraforgó
olajat veszek Fűvész kert u. 22. 346

Ujságkiosztó
asszonyokat jutalek és fixfizetéssel felvesz a kiadónál.

Mirtus
koszorú-kötő leányok felvételnek Fodor Testvérek Piac utca 7. 333

Egy
jó házból való nő, aki polyás gyermekkel tud bábni és egy aki főzéshez ért, azonnali be lépésre felvétetik Dégenfeld tér 7. alatt. 123

Menekült
földműves iskolát végzett gazdatiszt állást keres Cím a kiadónál. 274

Laboráns
leány felvétetik „Megváltó” gyógyszerüzembe. 409

Tisztességes
bejárónó kényvel felvétetik Csapó utca 22. keresztpulát jobbra. 407

Pongyola
kötény és napi ping varrónók, kik már üzletbe dolgoztak felvétetik Schön, Csapó u. 4. sz. 400

Kifutó
fiu vagy leány felvétetik Belgrádi, Csapó u. 103. 390

Pongyola
varrónó, ki üzleti munkába teljesen járjas, felvétetik Belgrádiné, Csapó u. 103. 391

Egy
jobb családból való fiu csizmadia tanuló felvétetik Nyil u. 22. szám. 386

Elveszett
egy fehér barna foltos vadászkutya, a megtalálójára jó jutalomban részesül Boockay tér 5. 417

Pannónia
étteremben bejárónó mindeneknek felvétetik 413

Pénztárhoz
és kiszolgálni két leányt felvesz Krausz kézimunkaüzlet. 395

Kocsist
fizetéssel felveszek Sámsoni ut 19. 394

Egy
házmester azonnal lakást kap házi dolgáért Vigkedvü Mihály 28. 383

Erős méh
csaladokát veszek Pén tek, Garai u. 16. 387

Kertész,
ki a szőlőszethez és gyümölcsöszethez ért, uradalomba felvétetik Értekezhetni Telcki utca 100. 397

Egy
harmoniumot szeretnék berbe venni hosszabb időre. Cím a kiadónál. 385

Varró
és tanuló leányok felvétetek Király u. 5. I. emelet. 406

Az a fiatal
asszony, ki a tukrói keret nélkül nezte, fontos ügyben rajjön el. 382

Gazdasszony
feltétlen megbízható s jól főző nő gazdaságba felvétetik Kigyó u. 32. szám. 402

Irodaszolga
fiut keres azonnali be lépésre Landau Szent Anna u. 1. 396

Egyszerű
főzőnő kéttagú családból kerestetik Ujkart, Lehel utca 18. 418

Kocsisok
jó fizetéssel azonnal felvétetek Teleki utca 100. 399

Aranyat, ezüstöt, használt fém órákat legmagasabb napi áron vesz Blattner ékszerész, Kossuth u. 4. 420

Gyalupadokat
veszek. Kovács, Darabos u. 17. 122

Eladás
Eladó
kis családi ház. Értekezni Csapó 98, Pény, bentessnél. 271

Eladó
igen olcsón 22 mtr. gázcső 3 égővel, Zápolya utca 3. 282

Eladó
egy 8 méteres görög. Cím a kiadónál. 419

Háló, ebédlők:
konyha berendezések, keményfa és mindennemű modern butorokban nagy választék a legolcsóbban beszereshetők, menekülteknek és tisztviselőknak árenda, — kizárólag Hausner, Simonffy utca 2-c: bérházi butorüzletében. 9022

Egy
uj karikakapós varrógép eladó Patay telep, Székely utca 8. szám. 409

Deszkaszín
18 méter hosszú fennálló eladó Kurucz utca 101. sz. alatt, Geréb szállóskertben. Árverés kedden, július 11-én d. u. 6 órakor. Felvilgósítás kapható Deak Ferenc u. 13. 341

Eladó
üzletberendezés, puld, üveges szekrény, asztal, ajtó kirakat belső. Vörösmarty utca 2. 393

Homokkerti,
Bujdosó utca 44. számú ház minden elfogadható árért eladó, 3 szoba, konyha azonnal elfoglalható. 408

2 hold föld
Ondódon 2 évi használati joggal berberve, egy hentes tőke egy szifon eladó. Pócsin, Csapó u. 41. 411

Cipészek figyelmébe
eladó több rendbeli teljesen új szőcsz kaptafa, gyertyánfából és ócska fa is, a legújabb fazonban. Vörösmarty utca 2. szám. 392

Eladó
egy álló és egy konyhai tükör. Cím a kiadónál. 401

Ajtó, ablak,
beton lépcső, tizhely eladó Tisztviselő telep 1. szám d. u. 3-5-ig. 398

Eladó
használt zsák nagyobb mennyiség, 1 darab Wertheim szekrény — Radetzky, Cegléd utca 16. 415

Forgalmas
helyen levő fűszerüzlet aruval, berendezéssel együtt eladó. Árpád tér 18. 194

Alú
gőzkazán teljesen jó karban concenszió mertes eladó, Vigkedvü a. 46. 304

Eladók
négy ajtos jégszekrény, kereti székek, asztalok, korfusz. Ugyanott lakás teljes ellátással. — Péterfia 52. 370

Eladó
33 drb. ablakráma — üveggel, 2 drb. vaságy sodronybetéttel, Zápolya u. 3. 283

Szép
világos festett háló szoba butor eladó Van gor Antal asztalosnál Csapó utca 9. 9877

Eladó
keményfa hálószoba berendezés, antik ruhaszekrény, ebédlőasztal és többféle butorok Széchenyi utca 8. 359

Egyletnek,
iskolának egy kitűnő mozi gép teljes felszereléssel eladó. Cím a kiadónál. 80

Borzalmas bányaeğés Szegszárd mellett.

A bányászok a bányamélyén elégték.

Szegszárd, jul. 6. A nakymányosi köszénbányában július 1-én eddig még meg nem álapított okból tűz tüttött ki. A vészjelző állomás néhány perc alatt álmirózta az egész környéket és a bánya tűzoltóság önfeláldozó bátorsággal le akart szállni az aknába, hogy megmentse a biztos tűzhaláltól a lent rekedt munkásokat, akik elől a tűz és füst teljesen elzárta az utat.

A tűzoltók minden kísérlete és több napos megfeszített munka dacára sem sikerült a tüzfészkéhez hozzáférkezni, úgy, hogy az egész égő bányatárnát, amelyet vízzel teljesen elárasztottak, be kellett falzni, mert kétségtelenül

megállapították, hogy az égő bányák mélyén a munkások megfulladtak, vagy megégtek.

A borzalmas bányaeğésről értesítették a szegszárdi kir. ügyészséget, ahonnan bizottság szállt ki.

Az égő bánya befalazott aknái előtt százával állanak jajveszékelt asszonyok és gyermekek, akik a kétségbeesőbb bizonytalanságban várnak nem remélt híreket hozatartozóikról.

A mentés munkálatait, csak a legnagyobb nehézséggel kísérelhetik meg, de legtöbbször eredménytelenül, mert az égő tárna pusztító tüze lehetetlenné tesz minden próbálkozást.

Az izsáki pör tárgyalása.

Az orgoványi bűnpör folytatásos tárgyalását fél 11 óra után nyitotta meg Czigler ezredes hadbíró.

Elsőnek Piros János esendő törzsőrmestert hallgatták ki, aki elmondja a védők kérdésére, hogy tisztán visszaemlékszik arra, hogy a Tóth testvérek csak azt ismerték be, hogy a gödör ásásánál segédkeztek, de az ítélet végrehajtásánál nem.

A következő tanu Lektorics Anna elmondja, hogy ájféltájban zavarták fel álmirózástól. Az udvar felől erős kopogásokat hallott, a következő pillanatsban már fészegtek is az ajtókat, melyet nemsokára sikerült is betörni. Én az udvarra menekültem és a kerítésen akartam kimászni. A eseléd leánnyal voltunk kint együtt a folyosón és egyszerre csak nagy zajtást hallottunk bentől. Ez a magas férfi — ezzel határozottan Zbona felé mutat — egészen biztosan ott vol. a többire nem emlékszem.

Ügyész: minthogy a védelem tanuja semmit sem igazol, abból, a mit a védelem bizonyítani kíván, elállók az általam bejelentett két tanu kihallgatásától, mert nem akarom a tárgyalást feleslegesen elhuzni.

A bíróság nem esketi meg a tanut. Elnök ezután 10 perc szünetet rendel.

A szünet alatt Danicsot, amint egy esendő kíséretével távozott a vádlottak szobájából, a folyosón valaki arcul köpte és a tömegben elúnt. Györffy tárgyalásvezető a legnagyobb eréllyel igyekezett a tett elkövetőjét kinyomozni, de nem sikerült.

A tárgyalás megnyitása után a jelen nem lévő Héjjas Iván vallomását olvassák fel. Héjjas vallomásában emondja, hogy 1919. év őszén ő volt Kecskemét vidékén a rendfenntartásra kiküldött különítmény parancsnoka. Utasítást adott a három hazaáruuló zsidó kivégzésére. A rablásról semmit sem tud, annál kevésbbé, miután szigorú parancsot adott ki, hogy aki röhölni merészel, annak halál a büntetése. Többet ez ügyben nem tud. Elnök 15 perc szünetet rendel el.

A szünet után Tóth László orgoványi lakos valomását olvatták fel. Tóth László, Tóth Ambrusnak és Imrének az öccse. Vallomásában eladja, hogy 1919-ben őszén három tiszt és egy paraszthas ember álltak meg a tanyájuk előtt és kocsijukon három zsidót cipeltek. A két idősebb testvértől kapták kérétek. Később hallotta, hogy ezeket a zsidókat felakasztották.

Ezután a jegyzőkönyvek ismertetésére tért át a törvényszék. Majd felolvasták a boncolási jegyzőkönyveket és azokat a jegyzőkönyvi jejtéseket, amelyeket a nyomozás lefolytatása alkalmává vettek fel.

Czigler ezredes hadbíró elnök 1 óra előtt pár perccel félbeszakította a tárgyalást.

A periratok ismertetése és a folytatásos tanu kihallgatások holnap reggel 9 órakor kezdődnek.

Az ítéletet előreláthatólag hétfőn, vagy kedden hirdetik ki.

A korona 45

Jelentés a mai tőzsdéről

Budapesti zárlatban valuták: Napoleon 4415—45, angol font 5125—75, dollár 1156—66, francia frank 9575—625, márka 268—78, bra 52 és egynegyed 52 és háromnegyed, osztrák korona 538—58, lei 667—77, szokol 2260—80, dinár 1373—92

Devizák: Amsterdam: 447—57, Bukarest 670—80, Kopenhága 249—254, Krisztánia 190—94, London 5225—75, Berlin 262—72, Milánó 5275—325, Prága 2253 és fél, 73 és fél, Páris 9500—50, Svájc 222—23, Bécs 537 és fél, 57 és fél, Zágráb 340—50, Newyork 1164—74, Varsó 23—4.

Zürichi zárlat: Berlin 120, Holland 20310, Newyork 524 és fél, London 2839, Páris 4255, Milánó 2355, Prága 1010, Budapest 45, Zágráb 132 és fél, Varsó 11, Bécs 2,3 és háromnegyed, osztrák bérlvezett 2,7 és fél.

Terménytőzsde zárlat. Hivatalos árak: Buza tiszavidéki 4275—300, — egyéb 4250—4275, rozs 3175—200, takarmányárpa 3650—700, sörárpa 3750—850, zab 4400—50, tengeri 3825—75, rence új 8200—400, korpa 2350—75.

Utőtőzsde valutái: A valutapiac szilárd, a márka gyenge, dollár 1200, márka 268, lei 680, szokol 2290, dinár 1390—400.

Utőtőzsde devizái: Bécs 555—60, Prága 2285, Berlin 265.

Ma este kiadták a lakásrendeletet.

Július 15-én lép életbe. — Részletes ismertetés.

Egy napra visszatartották a lakásrendeletet, tegnap estére azonban hivatalosan kiadták.

Késő éjféli után kaptuk a bőséges részleteket és ezeket az alábbiakban közöljük:

Az új lakásrendelet.

A m. kir. miniszterif, máz 1920 évi VI t.c.-ben kapott felhatalmazás alapján ideiglenes hatállyal elrendeli, hogy a 2000 lélekszámot meg nem haladó községekben lévő épületekre a tulajdonos szabad rendelkezési joga visszaálltassék. Szabad rendelkezési jog illeti még a tulajdonost a 2000 lélekszámot meghaladó községekben és városokban is, a lakásépíté elmozdításáról szóló 1921 évi LI. t.c. 5. és 10-ik §-ában megjelölt épületeken és épületrészekben belül mindazon új épületekre és épületrészekre, amelyekre a lakhatási engedélyt 1921 évi április h 610-ik napján fogadták, vagy megadták, valamint a háborús események miatt elbuztult, vagy egyébként lakhatatlanná vált és eddig emberi célra nem alkalmas oly épületekre és épületrészekre, amelyeket lakhatóvá alakítanak át.

Irodákra, zzzletekre, raktárakra stb. célra használt helyiségekre vonatkozólag a háztulajdonos megüresedés esetére kérheti a szabad bérbeadás jogának a megállapítását. Az a helyiség amelyre a szabad bérbeadási jog megállapított, megüresedés esetében bejelentés kötelezettsége al ánem esik. Lakásigazolvány nélkül is bérbeadható a háztulajdonos hozzájárulásával átruházható és elcserélhető. A szabad bérbeadási jogot megállapító határozat a helyiség egy évi bérbérszégének 10 százalékában meghatározott és állami akasépítkezésre szolgáló díj kifizetése után adható ki.

Lakásra és lakás céljaira használható helyiségek csak olyan egyén tarthat igényt, akiknek lakás szükségé, helyben lakásra való jogosultságavan. Lakás szükségé van annak, aki hajléktalan, vagy lakásnak nem tekinthető helyiségben lakik, vagy családi körülményeinek és életviszonyainak meg nem felelő lakásban, vagy más hatósági határozat alapján elhagyni kénytelen.

Helybenlakás jogosultsággal bir az:

1. Aki kimutatja, hogy az illető város, vagy községben van illetőségi helye.
2. Akinek a város, vagy község hatóságai letelepedésre, vagy állandó tartózkodásra a törvény értelmében engedélyt adott.
3. Aki polgári, vagy katonai közszolgálati alkalmazott, az illető város van, vagy községben köteles lakni.
4. Akinek, mint az ország elszakított területéről menekült, vagy hadifogságból visszatért egyének, az illetékes (menekültügyi) hatóság állandó tartózkodási helyül az illető várost, vagy községet jelölte ki. A menekültügyi hivatal ezt a jogot a vidéken az I. fokú rendőrhatalással együttesen gyakorolja.

5. Aki már huzamosabb idő óta a városban, vagy községben lakik, kimutatja, hogy élethivatása, vagy más fontos érdeké a helybenlakást szükségessé teszi.

A háztulajdonos bérbeadó nyilatkozhatik afelől, hogy a bejelentett lakásban, vagy más helyiségben maga akar e beköltözni, vagy kinek kívánja berendezni.

A rendelet intézkedik az albérbeadó kijelölési jogáról, a bérlet átruházásáról, a lakáscsereéről, a lakásigazolványról, a beköltés bejelentéséről és ellenőrzéséről, az egyes helyiségek tekintetében tendő kivételekről, az egyes helyiségek tekintetében tendő kivételről, a magános által való lakás közvetítéséről.

A rendelet közli a lakásra személynak hatósági intézkedéssel való lakáshoz juttatására vonatkozó intéz-

kedéseket, felsorja az igénybevehető lakásokat. A rendelet intézkedik az igénybeveft épületeknek eredeti rendeltetésüknek való visszaadásáról, továbbá, a dohányárudák és mozgófény képzemek tekintetében elrendelt kivételes rendelkezésekről. Intézkedik továbbá az igénybevétel alapján tett intézkedésekért való felelősség kérdésére vonatkozólag is. A rendelet az igénybevétel alól való mentesítés kérdését is szabályozza, felsorolva a mentesítés módját és hatályát.

A rendelet intézkedik az üres telkeknek építkezés céljaira való igénybeviteléről.

A rendelet ismerteti a lakásügyi közigazgatás ellátására hivatott hatóságokat.

A vidéken az elsőfoku lakásügyi hatóságnak valamely ügyben hozott határozata ellen panasznak van helye, kivéve a végrehajtási, eljárásban hozott határozatokat. A panasz a határozat közlésétől számított 3 napon belül írásban, vagy szóban terjeszthető be még pedig annál a hatóságnál, amely a panaszolt határozatot hozta.

A panasznak a határozat végrehajtására halasztó hatálya van. A miniszteri biztos határozata végérvényes, ellene jogorvoslatnak helye nincsen.

A bér megállapítása.

A rendelet harmadik része a bér megállapítás módozatait ismerteti. A lakás bérét a bérét a szerint lehet emelni, amint a rendelet szempontjából kis-, közép, nagy, vagy fényűző lakásnak minősítették.

A béremelés alapjául az 1917. év november 1-én érvényben volt lakbér összeg szolgl és ennek négy, nyole, illetőleg tizenkettőszörösére emelhető fel. Szabadon emelhető a közép, nagy és fényűző lakások bére, de az indokolatlan emelés ellen a lakó 15 nap alatt az illetékes bírósághoz méltányos megállapításért fordulhat.

Az albérlő adott lakások és lakrészek bérbeadásánál megállapítja a rendelet, hogy azokért nem kérhető több bér, mint amennyit az illető városrészben hasonló helyiségeért kérnek.

Ha az albérlő a kért bérbérszégét túi magasnak találja, az illető bírósághoz fordulhat jogorvoslatért. A rendelet ismerteti a hosszabb tartamu bérleti szerződéseknél történő kivételes béremelésre vonatkozó rendelkezéseket.

A rendelet szerint megengedett béremelés, tekintet nélkül a rendes fimondái időre és az előbbi béremelés idejére, 1922 augusztus 1-én hatályba lép. A béremelést a bérlővel, a rendelet életbeléptetésétől számított 15 nap alatt írásban kell közölni, a később közölt béremelésnek a rendes felmondási idő lejártá után nincs helye. Ha a felek között vita támad és a bíróság azt határozattal el nem döntötte, akkor a bérlő nem köteles a felemelt lakbért megfizetni.

A felmondási jog.

A rendelet következő része a felmondás ideiglenes korlátozásának általános rendelkezéseit ismerteti.

1. Ha a háztulajdonosnak, vagy rokonának van szüksége a házban lévő lakásra, feltéve, hogy a bérlőnek megfelelő lakást tud szerezni, szintén felmondással állhat.
2. Ha belföldi, vagy külföldi köz-

Gyermek üdülő-telep a Nagyerdőn.

A város tíz hold területet engedte át.

hatóságának, vagy személyzetének van fontos államérdekből elkerülhetetlen szüksége a tulajdonában álló házban lévő akásra, amennyiben gondoskodik megfelelő lakásról és a költözéskor költségeit viseli.

3. Ha a bérlő a bér fizetésével vétkesen késedelmeskedik.

4. Ha a bérlő, vagy akinek a bérlő a használatot átengedte a bérlet tárgyát, a bérbeadó sérelmével, megintés ellenére szerződésellenesen használja.

5. Ha a bérlő olyan magaviseletet tanúsít, amely a bérbeadót, vagy a többi bérlőket sérti, amely miatt a felmondás indokolt.

Heti, vagy havi bérletet, illetve albérletet minden esetben csak a rendes felmondási idő megtartásával lehet megszüntetni.

Nem lakásul, hanem egyéb célra bérelt helyiségek bérletét a háztulajdonos felmondhatja, különösen, ha a helyiségre magának neki van szüksége. Nincs helye a felmondásnak, ha az fontos közérdekbe ütközne, vagy ha a bérlő kimutatja, hogy a helyiségre életbevágóan fontos okból, különösen megőrzésének fenntartása végett van szüksége.

A kizárólag dohánvárudák és mozgófényképszínházak helyiségei még akkor sem mondhatók fel, ha egész épület tárgya a bérlet.

A rendelet 1922 július 15-én lép életbe és az e napon még folyamatban lévő ügyekre e rendelet szabályait kell alkalmazni.

Ujdonságok.

**Csonkamagyarország
nem ország!
Egész Magyarország
menyország!**

Debrecen fa ellátása. A városi tanács tegnapi ülésén folytatott a város tűzifa ellátására beérkezett ajánlatokkal. Mint tudvaleg Moidván László nagybányai, Kemény és Tsa és Mészáros Testvérek debreceni fakereskedő cégek tetők ajánlatot a tanács a szerződést Moldovánál kötötte meg s kimondta, hogy 250 ezer lejt fizet le előleg képen az 1000 waggon fára. Kimondta azt is, hogy a másik két céggel is sürgősen meköti a szerződést.

Kinevezés. A földművelésügyi m. kir. miniszter Pintér László kir. főmérnököt kir. műszaki tanácsossá nevezte k.

Sándor Mátyás szombaton az Apollóban.

A pápa az erkölcstelen női ruházatközség ellen. A „Le Journal” repülőpostával érkezett tegnapi számának közlése szerint XI. Pius pápa emendelte, hogy azt a beszédet, amelyet Dubois bibornok, Páris érseke, a Notre Dame templomban az erkölcstelen női ruházatközségről tartott, fordításban, plakátok útján közöljék az olasz katolikus közönséggel. A francia lap megjegyzi, hogy a bibornok beszéde kommentár volt egy nyolc évszázaddal ezelőtt elhangzott beszédhez, amelyben Gilles d'Orleans ugyanezt a témát tárgyalta.

Lázás izgalommal várja mindenki John Bullt, az 6 különleges életveszélyes trükkjeivel. Az Urániába ma már látható.

Pár héttel zelőtt megalakult Debrecenben a közjótékonyági egyesület. Az új társadalmi intézmény bejelentette a városnak, hogy megkezdte működését s a szándéka, hogy a nagyerdőn gyermek üdülő telepet létesít. A közjótékonyági egyesület azzal a kérelemmel járult a városhoz, hogy a nagyerdőn 10 katasztrális holdnyi területet engedjen át a gyermektelep céljaira.

A kérelemmel tegnap délután foglalkozott a város jog-és pénzügyi bizottsága. Tóth Emil dr. tanácsnok terjesztette elő az ügyet s előadta, hogy a kért területet a nagyerdő két helyén jelölje ki, de az erdőhivatal csak az egyiket, a pallagi vasutvonal-tól keletre, a belső és külső körút mellett ajánlja átengedésre. Ez a 10 hold az erdőesítési akciót nem zavarja.

A rajztanítók értekezlete. Hirtadtunk arról, hogy az ipariskolai rajztanítók Debrecenben országos gyűlést tartanak rajzkiállítással kapcsolatosan. A gyűlés tegnap kezdődött meg, melyen Csűrös Ferenc dr. kultur tanácsnok jelent meg a város képviselőjében és üdvözölte a megjelent vidéki tanárokat. A rajzkiállítás a Burgondia-utcai iparos tanonciskóban nyílt meg, igen gazdag anyaggal.

Előkészületben: A három testőr filmóriás Dumas Sándor regénye után Jönnek már a B listák. A pénzügyigazgatási számvevősséghez tegnap elérkezett már a debreceni és hajdumegyei tanítóra vonatkozó végelbírásai intézkedés. A többi B listás fizetviseelőre ezután jön a sor.

Gyászjelentés. Szülői szívünk kinos fájdalomában, de Isten kifürkészhetetlen akaratában megnyugodva tudatjuk, hogy jövő reményünk, felejtethetetlen jó fiunk, szerető testvérünk, unokánk és kedves rokonunk: **nehaj új. Oláh János** életének 19-ik évében 6 navi, de különösen 3 neu súlyos szenvedés után a hó 5-en del 12 órakor csendesen elhunyt. Kedves halottunk földeszeit a. hó 7-en, pénteken délután 5 órakor fogjuk, a vargakerület közep utca 15. számú házunknál, a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után, a varad utcai temetőben örök nyugalomra tetetni. Mely végűsztesgeteteiere rokonainkat, ismerőseinket s elhunyt kedvesünk jó barátait rajó szívvel meghívjuk. — Aldás és beke porairai: Banatos szülei: polg. Oláh János nejevel Hüse Máriával. Testvérei: Kató és Pisti. — Nagyszülei: polg. Oláh Mihály, polg. Hüse János nejevel Nagy Zsuzsannával. Keresztzülei: polg. Győrössi György nejevel és gyermekeivel. Nagybátyjai és nagynenjei: polgai Oláh Mihály családjával, öz. polg. Oláh Andrásné gyermekeivel, polg. Oláh József családjával, polg. Hüse János családjával, polg. Hüse István családjával, polg. Nagy István családjával, Hüse József és Juliska, polgai Némethy József nejevel, polg. Kovács Károly nejevel. Valamint kiterjedt rokonsága nevében is. A temetést Fehértói Béla temetkezési intézete Debrecen, Dégenfeld tér 4. szám. rendezi.

Az átengedett területen épületeket emel a közjótékonyági egyesület s azok 20 év mulva a város tulajdonába mennek át.

Szabó Ferenc dr. a jövő generáció érdekében fontosnak tartja az üdülőtelep létesítését s a közjótékonyági egyesület feladatának megkönnyítése céljából a népjóléti hivatal kezelésében a régi lakás ügyekből befolyt 108 ezer koronát adja át az új intézmény céljaira.

Többek hozzászólása után a jog és pénzügyi bizottság javasolta a közgyűlésnek a kért terület átengedését a 108 ezer korona készpénzzel.

Az üdülő telepet az egyesület tartozik két év alatt felépíteni. A mennyiben ez idő alatt nem élne az engedéllyel, úgy az hatályát veszti.

Kolera és pestis lépett fel a Balkánon. Belgrádi jelentés szerint Görögország kikötőiben kolera és pestis megbetegedések fordultak elő. Délszerbiában is fordulnak elő hasonló, járványszerű megbetegedések.

Lázás izgalommal várja mindenki John Bullt, az 6 különleges életveszélyes trükkjeivel. Az Urániába ma már látható.

Fegyháza ítelt tolvaj. Szekeres Ferenc debreceni lakos már többször volt büntetve lopásért. — Legutóbb egyik budapesti börtönből szabadul ki. Alig hogy kiszabadult, hazajött Debrecenbe és Bónis Mihály terménykereskedő raktárából nagyobb mennyiségű szemes terményt lopott el. A debreceni kir. törvényszéken dr. Ujfaussy József hámas büntető tanácsa ma ítélkezett Szekeres felett s három évi fegyháza ítélte.

Sándor Mátyás eredeti párisi Gaumont film szombaton az Apollóban.

A debreceni ref. főgimnázium I. osztályába csak a hó 15-ig lehet a növendékeket előjegyeztetni. A kik e terminust bármely okból elmulasztják, a rendes időben, szept. 1—5. napjain iratkozhatnak be. A II—VIII. osztályokba előjegyeztetni nem lehet, csak majd beiratni szeptemberben, a rendes időben, amely nyíben még hely marad, mert úgy a közoktatásügyi miniszter leirata, mint az egyházkerület végzése értelmében egy osztályba 60-nál több tanuló fölvenni **semmi szín alatt** nem szabad. Az is csak szeptemberben iratkozhatnak be, aki az évvégi vizsgálat után júniusban a beírást elmulasztotta. — A beírás szeptemberben, a hó 1—8. napjain történik, még pedig 1—5. napjain csak protestáns vallású tanuló iratkozhatnak be, a más vallásúak 5—8. napjain. Ujjonnan beiratkozó tanuló szülei, vagy megbízottaik kíséretében tartoznak megjelenni a szükséges bizonyítványokkal (születési, iskolai, ujjraoltási). Iskolai jótéteményekért (tandij. tápintózetű díjkezdmény, bentlakás) —

augusztus 10-ig kell a tanári kamhoz folyamodni. Az előintézésről legkésőbb augusztus 20-ig értesítjük a folyamodókat. A bentlakás és kedvezményes tápintézet helyek befőtésénél első sorban a már főgimnáziumunkban tanult növendékeket vesszük tekintetbe; ujonnan jövő tanulókat nagyvon csekély számban részesíthetők jótéteményekben. — Miután az intézetbe való fölvetel korlátok közé van szorítva, az elősőbbiség a jobb tanulókat illeti. Bárkinék bármely ügyben csak postaból veg küldése mellett adhatunk levélben felvilágosítást. — A ref. főgimnázium igazgatósága.

Lázás izgalommal várja mindenki John Bullt, az 6 különleges életveszélyes trükkjeivel. Az Urániába ma már látható.

Tíz millió orosz pusztult el éhhalállal, Párisból táviratozzák: Hivatalos kimutatás szerint az oroszországi éhínségnek tízmillió ember esett áldozatul.

Rossz szomszédság — török-átok. Szegedről jelentik: A felső tanyán szombaton este véres gyilkossági merénylet történt. Kondász Ferenc régóta haragosa volt Tóth Juliának, aki szomszédja volt neki. Összeperlekedtek s Kondász egy indulatos pillanatban mellbe lötte szomszédnőjét, aki életveszélyesen megsebesült. Kondász önként jelentkezett Szegeden, hol le tartóztatták.

Előkészületben: A három testőr filmóriás Dumas Sándor regénye után

Összedől ház. Kecskemétről jelentik: tegnap este a Talfája utcában Szabó Antal kereszmárosnak a háza összedől. A ház előtt két gyermek tartózkodott, mikor az épületrombolások hullani kezdtek. Alig hogy elfutottak, a ház nagy robajjal összedől.

Tegnapi halottak. A debreceni kir. állami anyakönyvi hivatalban tegnap a következő haláleseteket jelentették be: Török István ref. 2 éves. Blitzmann Magdolna róm. kath. 14 hónapos. Jónás Katalin ref. 1 hónapos. Ónody Ferenc gör. kath. 5 hónapos. Pál Teréz ref. 27 éves. Balog Péterné ref. 21 éves. Oláh János ref. 19 éves. Huszti Lászlóné ref. 62 éves. Biró József ref. 42 éves.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonok és ismerősök, kik felejtethetetlen emlékü kis Pistukának elhunytával alkalmával részvétük nyilvánításával mélységes fájdalomukat enyhítették, fogadják hálás köszönetünket. — Török István és neje.

Száz ötven hold területű ingatlan haszonbérbe adandó. Felvilágosítást nyújt dr. Gergely Jenő ügyvéd, Debrecen.

Előfizetőket elfogad a kiadóhivatal

A főtér közelében keresünk elegánsan butorozott két ágyas szobát, esetleg irodai célra alkalmast is, telefonnal előnyben. Megkeresések azonnalra a kiadóba keretnek.

**Legszebb kalapok,
dívatos formákban és színekben
Frank Edénél a megyeháza mellett**